

Tohtori rehtorina

Jarkko Rieppo

FT, dosentti, vt. rehtori

En aavistanut vuonna 1995, kun aloitin Joensuun yliopistossa logiikan ja analyysin tutkijakoulussa jatko-opintoni, että tulen joskus työskentelemään lukion rehtorina. Sillä hetkellä, kun väittelin tohtoriksi vuonna 1998, olin tosin jo matematiikan ja tietotekniikan lehtorin virassa Joensuun yhteiskoulun lukiossa. Virkaani kuului myös apulaisrehtorin tehtävä ja pääsin tutustumaan rehtorin työnkuvaan hänen työparinaan. Virkaan valinnan mahdollisti opettajan pätevyys, jonka olin hankkinut jo maisteriopintojeni aikana.

Tehtäviini apulaisrehtorina kuului lukion työjärjestysten laatiminen, joka on varsin haastava optimointiongelma. Kokemukseni mukaan lukioden työjärjestyksiä laatimassa on pääsääntöisesti matemaattisten aineiden opettajia – matemaattinen taipumus ja koulutus soveltuvatkin hyvin kyseiseen työhön, joka vaatii analyyttisyyttä, pitkäjänteisyyttä, järjestelmällisyyttä ja luovuutta. Myös kovanahkaisuus on eduksi, ettei luhistuisi sidosryhmien toiveiden ja vaatimusten alle, mutta sitä ei matemaatikon koulutuksesta saa. Sen sijaan, kun kykenee perustelevaan ratkaisunsa loogisesti – koulutuksen jalostamalla kyvyllä – saa muilta luottamuksen.

Esimieheni eläkeikä alkoi lähestyä, ja hän vihjasi minulle, että minulla saattaisi olla mahdollisuuksia hänen seuraajakseen rehtorina ja hän pyysi minua hankkimaan pätevyyden. Rehtorin tehtävän hoitaminen edellyttää opettajan pätevyyden lisäksi 15 opintoviikon (25 opintopisteen) laajuista opetushallinnon tutkintoa. Suoritin kyseiset opinnot avoimessa yliopistossa töiden ohessa vuoden aikana. Opintoihin kuului mm. kunnallishallinnon ja opetushallinnon lainsäädäntöä. Yllättäen koin nämä lakiopinnot kiinnostaviksi, ja huomasin, että matemaattinen tapa ajatella helpotti näitä opintoja. Käsitteiden määrittelyt,

syy-seuraussuhteiden kuvaukset tuntuivat luontevilta ja helpohkoilta soveltaa eri tilanteisiin. Ajattelin silloin, että jos minun olisi vielä pakko valita jokin muu koulutus kuin matemaatikon, niin lakiopinnot olisivat varteenotettava vaihtoehto.

Edellisen rehtorin eläköidyttyä siirryin hoitamaan rehtorin tehtäviä – matematiikan opettaminen jäi sivurooliin. Harkitsin kauan, otanko haasteen vastaan, sillä pidän kovasti opettajan työstä. Suostuin kuitenkin tehtävään, sillä tiesin sen olevan väliaikainen siihen saakka, kunnes Joensuun kaupungissa yhdistetään lukioita. Tuleva lukuvuosi on minulle kuudes ja viimeinen rehtorin tehtävässä, kun lukiomme yhdistetään toisen lukion kanssa.

Pidin työjärjestysten suunnittelun edelleen omana tehtävänäni ja sain sen seuraksi liudan muita hallinnollisia tehtäviä. Rehtorin työ on laaja-alaista ja hän on viime kädessä vastuussa kaikesta siitä, mitä koulussa tapahtuu. Henkilöstöjohtaminen, talousjohtaminen, pedagoginen johtaminen ja koulun edustaminen paikallisilla, kansallisilla ja kansainvälisillä foorumeilla on rehtorin työn arkipäivää sen lisäksi, että on läsnä opiskelijoiden ja opettajien arjessa. Koen saaneeni näihin tehtäviin hyvät valmiudet koulutukseni myötä, ja olen kiitollinen siitä, mitä olen tässä tehtävässä kokenut. Reilun vuoden kuluttua palaan takaisin hoitamaan lehtorin ja apulaisrehtorin tehtäviä.

Koko sen ajan, kun olen koulussa työskennellyt, olen harrastanut matematiikan tutkimusta ja tuottanut keskimäärin yhden tutkimusartikkelin vuodessa ja osallistunut muutamiin kansainvälisiin konferensseihin. Kiitos tästä mahdollisuudesta kuuluu Itä-Suomen yliopistolle, jonka resursseja olen saanut dosentin ominaisuudessa käyttää, ja jonka tutkimusryhmien toimintaan

olen voinut osallistua. On kyllä myönnettävä, että aletuani hoitaa rehtorin tehtäviä, tutkimukseni ovat jääneet vähemmälle, sillä työn vaativuus on suurempi ja työpäivät ovat yksinkertaisesti pitempiä ja lomat ly-

hempiä. Matematiikan tutkimus on kuitenkin mukanaan vievä harrastus hyvien ystävien parissa, ja sitä en tule kokonaan hylkäämään niin kauan kuin siihen kykenen.